

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

COL·LEGI PÚBLIC SON JUNY

SANT JOAN-MALLORCA

**AQUEST PROJECTE VA ÉSSER APROVAT DIA 3 DE JULIOL DE 1996
PEL CONSELL ESCOLAR DEL CENTRE**

*FOU REVISAT EN EL CURS 1999/2000 I APROVADA AQUESTA REVISIÓ EL
DIA 2 DE JUNY DEL 2000 PEL CONSELL ESCOLAR DEL CENTRE.*

*NOVA REVISIÓ APROVADA PEL CONSELL ESCOLAR EL 25 DE GENER DE
2011.*

INDEX

1	MARC LEGAL	3
2	ANÀLISI DEL CONTEXT LINGÜÍSTIC	3
2.1	CONTEXT ESCOLAR:	3
2.1.1	ÀMBIT ADMINISTRATIU:	3
2.1.1.1	ASPECTES AMBIENTALS:	3
2.1.1.2	DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA:	3
2.1.2	ÀMBIT DE RELACIÓ:	3
2.1.2.1	ÒRGANS COL·LEGIATS:	3
2.1.2.2	PROFESSORAT:	3
2.1.2.3	ALUMNAT	3
2.1.3	ÀMBIT PEDAGÒGIC	4
2.1.3.1	LLENGUA VEHICULAR	4
2.1.3.2	FORMACIÓ DE PROFESSORAT	4
2.1.3.3	MANCANCES QUE DETECTAM A FINAL DE L'ESCOLARITAT	4
2.2	CONTEXT SOCIAL	4
3	PROGRAMACIÓ	5
3.1	PLA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA	5
3.2	TRACTAMENT DE LES LLENGÜES	5
3.2.1	PAPER DE LA LLENGUA CATALANA. INTRODUCCIÓ DE LA LLENGUA CASTELLANA I LA LLENGUA ANGLESA:	5
3.2.2	PLANTEJAMENT RENOVADOR DEL TREBALL DE LES LLENGÜES:	6
3.2.3	ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES:	7
4	ACTUALITZACIÓ I AVALUACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE	8
5	APLICACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE	8

1 MARC LEGAL

“...El Projecte Lingüístic de Centre serà l'instrument de planificació que garantirà l'ús progressiu de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears i de les seves modalitats insulars, com a vehicular de l'ensenyament i de la comunicació del centre, en harmonia amb el castellà i les altres llengües curriculars no oficials...”

12 d'agost de 1994 (BOCAIB, 27/08/94)

2 ANÀLISI DEL CONTEXT LINGÜÍSTIC

2.1 CONTEXT ESCOLAR:

El nostre Centre des de l'any 1998 va experimentar un canvi notable pel que respecta a la uniformitat lingüística que havia tengut els anys anteriors: Per una banda s'incorporaren un grup nombrós de nins i nines marroquins, i per altra comencen alguns estrangers de la Comunitat Europea; ambdós grups desconeixien per complet la nostra llengua. Per això es fa necessari revisar aquest document i completar, dins l'apartat de tractament de les llengües, el subapartat d'alumnes amb necessitats educatives específiques.

2.1.1 ÀMBIT ADMINISTRATIU:

2.1.1.1 ASPECTES AMBIENTALS:

Tota la retolació del centre està en català.

2.1.1.2 DOCUMENTACIÓ ADMINISTRATIVA:

La documentació de la biblioteca, secretaria, correspondència, instruments de gestió i de règim de funcionament, les actes i les activitats extraescolars es redacta en llengua catalana.

2.1.2 ÀMBIT DE RELACIÓ:

2.1.2.1 ÒRGANS COL·LEGIATS:

La llengua utilitzada a les reunions dels distints òrgans és el català.

2.1.2.2 PROFESSORAT:

El professors es dirigeixen en català als alumnes, excepte el de castellà i d'anglès que ho fan en la llengua corresponent.

Entre professors i personal auxiliar i de serveis la llengua usada també és el català.

2.1.2.3 ALUMNAT

- Ratio professor/alumne: 13,3. (Dades corresponents al curs 1995-96)
- % catalano-parlants: 91,6. Dades corresponents al curs 1995-96)

Els alumnes es dirigeixen a tots els professors i personal no docent, tant a l'aula com a fora, en llengua catalana manco quan la relació és amb el professor de llengua castellana o anglesa, que ho fan amb la llengua treballada.

Els alumnes, entre ells, parlen normalment en català. Si es dirigeixien directament a un alumne que no és de parla catalana, de vegades ho fan en castellà.

2.1.3 ÀMBIT PEDAGÒGIC

2.1.3.1 LLENGUA VEHICULAR

Al curs 1995-1996 s'ha completat l'aplicació del pla pedagògic d'ensenyament en català. Per tant, a tots els cursos la llengua vehicular de l'ensenyament és la catalana, exceptuant les àrees de llengua castellana i anglesa que es fan en la llengua corresponent.

2.1.3.2 FORMACIÓ DE PROFESSORAT

Els professors que componen el claustre, tots tenen una competència lingüística oral i escrita de la llengua catalana. Tenen el títol de mestre de català o similar. Les hores de docència setmanals es fan totes en català, manco les de castellà i anglès.

2.1.3.3 MANCANES QUE DETECTAM A FINAL DE L'ESCOLARITAT

A final de l'escolaritat, moment en què avaluam la consecució dels objectius de llengua detectam les següents deficiències:

1. En un sector d'alumnes detectam una espècie de complex de valor i possibilitats de la nostra llengua, en favor de la castellana, considerada de rang superior. Ho hem observat en diverses situacions de comunicació. Per exemple, quan s'estableix un diàleg entre un alumne catalano-parlant i un castellano-parlant que entén perfectament el català. El primer de vegades parla en castellà
76992364. Consciència de la unitat de la llengua catalana i integració dels dialectes: Encara es senten comentaris entre l'alumnat que consideren el mallorquí com a llengua diferenciada del català

2.2 CONTEXT SOCIAL

D'una enquesta realitzada l'any 1996 en vàrem treure les següents dades:

De l'ambient familiar, pel que fa referència als aspectes lingüístics destacam:

- El 81% entén i parla el català, el 13'5% l'entén però no el parla i només el 5'4% ni l'enten ni el parla.
- Quant a l'apartat llegit i escrit cal destacar que el nivell de lectura es bastant elevat (pares, 50%, mares 68%); no podem dir el mateix de l'escriptura ja que de per si és més difícil de aprendre; i així i tot trobam un percentatge bastant alt que l'escriu sense dificultat (pares 21'6%, mares 26'6%).
- L'ús de les llengües respecte a llibres i premsa és més elevat en castellà, amb una diferència que supera el 30%. Aquest fet es degut especialment a la diferència d'oferta que existeix al mercat, encara en percentatges més alts.
- En ràdio i televisió també domina el castellà, amb una diferència més reduïda que respecte a l'apartat anterior.
- Respecte a la importància de cada llengua per a l'educació dels fills, els percentatges demostren que la llengua castellana i anglesa van per davant de la catalana amb una diferència bastant considerable per mor de la poca valoració que fan de la seva pròpia llengua. Encara que no sigui un municipi devora la costa veim que valoren molt l'aprenentatge de l'anglès, sigui bé per la influència del turisme o bé per considerar-la com a llengua internacional.

Respecte a la disponibilitat de material en llengua catalana, es pot observar que la meitat dels pares no disposen de llibres de consulta i altres materials d'aquest tipus (premsa, setmanaris, enciclopèdies, llibres de lectura, etc.) fet que pot dificultar el rendiment dels alumnes a l'hora de fer treballs de consulta, lectura, recerca d'informació etc. Per altra banda trobam a faltar un apartat referent a jocs educatius. (falta completar a partir dels resultats de les enquestes)

3 PROGRAMACIÓ

3.1 PLA DE NORMALITZACIÓ LINGÜÍSTICA

1. El primer aspecte a millorar és l'actitud dels parlants respecte a la llengua catalana. Ho treballarem seguint els criteris següents:
 - Per tal d'oferir un bon model lingüístic, quan un adult es dirigeixi a un altre persona ho farà sempre en català, encara que la llengua de l'altre no sigui la catalana, a no ser que aquesta situació impedeixi la comunicació.
 - Es convidarà els alumnes a fer ús del català sempre que parlin amb companys que entenen la llengua.
 - També, per millorar l'estatus de la nostra llengua:
 - *es fomentarà l'ús en català dels recursos de noves tecnologies (tractaments de textos, aplicacions multimèdia, música moderna...) que tenen un alt prestigi entre els alumnes. Tot això es pot fer sense desapropiar les grans possibilitats motivadores que tenen per al treball de les altres llengües.
 - *setmanalment i per cursos es farà una lectura del DIARI DE BALEARS i s'exposaran les notícies més destacades al tauler de notícies de l'entrada de l'escola.
- 2.- Per aclarir el tema de la llengua i dialectes es revisarà la programació de l'àrea de llengua en el seu apartat que el tracta i s'adequarà per tal de poder transmetre als alumnes els conceptes de unitat de la llengua catalana i de la riquesa dels dialectes que la formen.

Els objectius abans esmentats es tendran en compte anualment a la PGA, planificant activitats, estratègies, recursos materials i humans, espais i àmbits, temporalització i avaluació.

3.2 TRACTAMENT DE LES LLENGÜES

3.2.1 PAPER DE LA LLENGUA CATALANA. INTRODUCCIÓ DE LA LLENGUA CASTELLANA I LA LLENGUA ANGLESA:

En aquest apartat es defineix el paper que ha de tenir la llengua catalana com a llengua bàse d'aprenentatge, tal i com li correspon com a llengua del territori, i la introducció de la llengua castellana i anglesa a través del tram d'escolarització que acull la nostra escola.

El català és la llengua d'ensenyament del C. P. Son Juny. És la llengua vehicular i d'aprenentatge en totes les àrees, excepte l'àrea de llengua castellana i llengua anglesa. Tots els actes tant escolars com extraescolars es faran en llengua catalana.

El castellà s'introduirà a partir de 1er. i es programarà conjuntament amb el català per tal de racionalitzar l'aprenentatge d'ambdues llengües i compaginar els continguts d'estructures comunes i els d'estructures diferenciades. Aquesta llengua serà impartida per un mestre distint del tutor, a fi d'associar la llengua a la figura d'un mestre per afavorir l'expressió oral de l'alumne. Si hi ha disponibilitat d'horari es procurarà que sigui el mateix per a tots els grups.

Degut al poc domini que tenen els més petits de la llengua castellana, es treballarà intensament l'aspecte oral, especialment durant els primers anys; els aspectes escrits s'aniran introduint a partir del segon curs. Així com vagi avançant l'adquisició de la llengua es treballaran especialment els registres més formals de la llengua oral.

L'anglès a partir del curs 2000/2001 s'introdueix a partir del nivell d'ed. infantil-3 anys i tindrà com a principal objectiu la comunicació, especialment oral.

3.2.2 PLANTEJAMENT RENOVADOR DEL TREBALL DE LES LLENGÜES:

En aquest apartat es fixen els criteris que fonamenten els nous plantejaments del tractament de les llengües. Aquests principis s'han de concretar en les programacions del P.C.C. i han de donar coherència a l'aprenentatge de les llengües.

*La programació de la llengua catalana i de la llengua castellana es farà conjuntament per distribuir correctament el tractament dels continguts, per evitar interferències, per donar un enfocament comunicatiu únic...

*Els dos eixos en torn dels quals gira el treball de llengua són:

-Funció comunicativa: La llengua és comunicació i s'ha de desenvolupar la capacitat per comunicar-se oralment i per escrit, adaptant el registre a l'interlocutor o a la situació concreta.

Els components lingüístics, que abans es treballaven com a objectiu final, ara estan supeditats a la millora de la comunicació.

-Funció representativa: Utilització del llenguatge com a vertebrador del pensament: estructurar i planificar, aprendre a aprendre...

*S'han d'incorporar continguts d'altres àrees a l'àrea de llengua, ja que la llengua s'aprèn usant-la en situacions en que la utilització sigui necessària i pertinent; situacions en que aparegui la necessitat de comunicar, representar, cercar informació...

*S'han de transferir habilitats lingüístiques a altres àrees perquè els aprenentatges d'aquestes siguin significatius, s'ordenin, s'estructurin, es puguin relacionar amb els esquemes particulars...

*El català serà la llengua base i referencial, en la qual s'introduiran els continguts.

-Els continguts específics es treballaran primer a català i després a castellà, a fi d'evitar interferències. Fins que no s'ha consolidat l'aprenentatge en la llengua catalana no s'introduiran en llengua castellana.

-Els continguts comuns (els procedimentals) es poden treballar paral·lelament, aplicant a les dues llengües els conceptes introduïts en català. (p.e. com es fa una descripció?..)

*Cada llengua, inclosa l'anglesa, ha de tenir una contextualització particular:

-Professor diferent: un especialista d'anglès, (de moment al nostre Centre coincideix amb l'especialista de castellà) i un de castellà, diferents del tutor.

Si no és possible, adequar un espai distint per cada àrea. També ajuda a contextualitzar una caracterització particular.

-Material diferent per cada àrea.

*Els primers moments de la llengua castellana i anglesa s'han de basar en la comunicació, sempre en la mateixa llengua. Els temes que apareixen han de ser propers als infants i s'han de poder acompanyar d'elements que facilitin la seva comprensió. (no parlarem del que varen fer ahir, per exemple, sinó del que duen per berenar, etc.) La comunicació oral es recolzada pel gest, els objectes, el context, etc. Les situacions de comunicació han de ser el més reals possible; la llengua s'aprèn quan s'utilitza en situacions reals, igual com tothom ha après la primera llengua. Nosaltres, d'aquesta manera, aplicam el mateix procediment que es segueix en un procés d'immersió.

Paulatinament, i a mesura que els alumnes vagin adquirint competència comunicativa en la nova llengua, s'aniran introduint els aspectes de la llengua escrita.

A l'hora de programar les activitats no s'han de repetir aquestes en les dues llengües, sinó que s'han de complementar augmentant el grau de dificultat treballat a l'altre llengua. Per exemple, quan es treballa la

comprensió d'un text escrit, a una llengua es comença cercant la idea principal i a l'altre els personatges o destriar la part principal de les secundàries...

Per a l'avaluació els criteris han de ser generals a les dues àrees. No només han de servir per valorar els aprenentatges específics de cadascuna d'aquestes, sinó que ha de pretendre avaluar l'asoliment dels continguts comuns; per exemple la comprensió d'un text escrit...

La introducció de l'anglès al primer cicle d'educació primària i també al segon cicle d'educació infantil és ja possible per complir-se els requisits següents:

- S'ha de disposar d'un professor especialista distint del tutor al qual els infants associïn a la nova llengua.
- La llengua, igual que a la resta de nivells, ha de ser tractada com un instrument de comunicació, útil i funcional.
- La llengua també ha de tenir la funció representativa. Es un instrument per estructurar, planificar, aprendre a aprendre, regular la conducta...
- "La llengua s'aprèn usant-la, no estudiant-la."
- La llengua ha de tractar-se de forma contextualitzada: professor específic, espai específic, temes "vius"...
- El joc és una eina útil i necessària per a l'adquisició de nous coneixements en aquesta etapa: vocabulari, expressions...
- S'han de cuidar molt les actituds lingüístiques i s'ha de potenciar l'autoestima de la nostra llengua, atorgant-li el paper que li correspon com a llengua del nostre territori

3.2.3 ALUMNES AMB NECESSITATS ESPECÍFIQUES:

El nostre centre, especialment des de la dècada dels anys '90, ha acollit algun alumne que precisava una atenció especial en l'aspecte lingüístic degut a la desconexió de la nostra llengua per haver arribat d'un altre indret. Des del curs 1997-1998 hi ha hagut un canvi important, especialment pel número d'alumnes amb aquest tipus de problemàtica. Per això estam aplicant un nou programa amb nous recursos humans i una metodologia específica:

Els alumnes que tenen dificultats específiques en els temes de comunicació hauran de rebre un suport individualitzat ja que el majoritari percentatge d'alumnes que coneixen la llengua provoca que el professor segueixi el ritme de la majoria, sense contextualitzar i per tant sense possibilitat de comunicació amb els infants que inicien el contacte amb la nova llengua. Nosaltres farem un tractament en grups homogenis i reduïts, amb una metodologia d'immersió, treballant en la mesura que es possible el vocabulari que es treballa amb el mestre tutor amb el gran grup, per assegurar que obtenguin un bon resultat en tots els altres aspectes que evidentment depenen de la llengua.

Durant el curs 1999-2000 s'ha creat una aula d'Educació Compensatòria que atindrà els alumnes amb necessitats específiques de llengua. L'objectiu bàsic d'aquesta aula és **TREBALLAR INTENSIVAMENT LA LLENGUA A PARTIR D'ACTIVITATS QUE FACILITIN LA FUNCIO COMUNICATIVA** (serveix el que hem dit per a la llengua castellana i anglesa):

*Els primers moments de la llengua s'han de basar en la comunicació, sempre en la mateixa llengua. Els temes que apareixen han de ser propers als infants i s'han de poder acompanyar d'elements que facilitin la seva comprensió. (no parlarem del que varen fer ahir, per exemple, sinó del que duen per berenar, etc.) La comunicació oral es recolzada pel gest, els objectes, el context, etc. Les situacions de comunicació han de ser el més reals possible; la llengua s'aprèn quan s'utilitza en situacions reals, igual com tothom ha après la primera llengua. Nosaltres, d'aquesta manera, aplicam el mateix procediment que es segueix en un procés d'immersió.

S'han pres una sèrie d'acords:

- ◆ L'objectiu principal és que puguin integrar-se a la nostra cultura i societat. Per això la primera tasca a aconseguir és el coneixement i l'ús de la llengua catalana, encara que alguns alumnes tinguin coneixements més elevats de castellà degut a la concepció més elevada que tenen les famílies d'aquesta llengua.
- ◆ Hi haurà un temps destinat a la coordinació amb els tutors, que són els qui finalment controlen els aprenentatges de tots els seus alumnes.
- ◆ Es farà un horari amb les activitats a fer diàriament.
- ◆ Pensam que de moment no es farà suport dins l'aula.
- ◆ Les sessions de música, plàstica i educació física es faran amb la resta del grup, ja que són activitats en què la comunicació és més fàcil i enriquidora.
- ◆ A part el professor prepararà i adaptarà material que quedarà arxivat per a propers cursos.
- ◆ Es cercaran documents, altres experiències i material per enriquir les activitats de l'aula.

El mestre afavorirà la integració dels infants més rebutjats en les activitats diàries de classe, oferint un model correcte i potenciador de la igualtat sense diferències de cap tipus.

Durant el curs 2000/2001 no hem comptat amb mestre específic d'ed. compensatòria però hem organitzat els horaris dels altres mestres per poder atendre amb més intensitat aquests alumnes. Funcionen tres grups d'ed. compensatòria i distints recolzaments a cada cicle.

4 ACTUALITZACIÓ I AVALUACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

En l'apartat del context lingüístic es revisarà anualment el que es refereix a l'alumnat i al professorat (2.1.2.2-2.1.2.3-2.1.3.2) Pel que respecta al context social (2.2) s'actualitzarà quan es cregui que hagin canviat de manera significativa les característiques generals de l'alumnat i es faci una altra enquesta per conèixer la nova realitat.

Anualment es plasmaran a la PGA els objectius que es vulguin potenciar i que fan referència al Pla de Normalització Lingüística (3.1) i al tractament de les llengües (3.2). A partir d'aquests objectius el claustre concretarà les activitats que s'hagin de dur a terme durant el curs dirigides a tots els alumnes del centre. Els documents que s'en deriven s'annexaran al PLC per poder revisar-los anualment.

També s'han de revisar les dades dels alumnes amb necessitats específiques (3.2.3).

Davant els resultats de l'aplicació d'aquest projecte lingüístic, davant possibles variacions de les condicions sociolingüístiques o davant noves orientacions pedagògiques o didàctiques que es puguin plantejar, aquest projecte lingüístic serà revisat i adaptat a la nova situació.

5 APLICACIÓ DEL PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

A l'hora d'elaborar o revisar els documents subordinats al P.L.C. (PCC, PGA programacions de cicle i d'aula) s'aplicaran les decisions aprovades en el PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE.

DOCUMENT ELABORAT EL CURS 1995-1996

REVISIONS:

- ◆ A partir del document PROLIN96.DOC,0 el mes de maig del curs 1999-2000.
- ◆ Actualitzat per l'Equip Directiu en el mes de maig del 2000/2001.

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

PROPOSTA DE CONCRECIÓ SOBRE LA LLENGUA VEHICULAR.

(APROVADA PEL CONSELL ESCOLAR EN DATA DE 25 DE GENER DE 2011)

ÀMBIT DE RELACIÓ

La normativa legal vigent estableix que la llengua catalana és la llengua vehicular, d'aprenentatge, de l'administració, la gestió i la relació en el centre. En conseqüència, les còpies o certificacions, les comunicacions i notificacions, per escrit, expedides pel centre, es faran en llengua catalana, excepte en el cas que la persona interessada sol·liciti la versió castellana; aquesta sol·licitud no pot comportar cap perjudici o despesa per a la persona sol·licitant.

A la primera reunió amb les famílies amb els infants del segon cicle d'educació infantil i/o a l'hora de la matriculació d'un alumne al centre (en qualsevol moment del curs) s'informarà els seus pares o tutors de les línies bàsiques del Projecte Lingüístic (llengua d'inici d'ensenyament de la lectura i l'escriptura, procés d'introducció de cadascuna de les llengües del currículum, objectius de cada cicle i de final de l'etapa, llengua vehicular i de relació,...) Segons instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres públics.

Aquest marc legal ens permet establir que la llengua catalana serà la llengua utilitzada a les reunions i actes col·lectius de qualsevol òrgan, comissió, grup o institució que depenguin del centre escolar i també en els actes de tota la comunitat escolar.

PROCEDIMENT A SEGUIR QUAN S'AL·LEGUI CONTRA AQUESTA NORMA

-S'informarà als assistents que el centre té establert, en aplicació de la normativa vigent i del Projecte Lingüístic del Centre, que la llengua catalana és la llengua que s'ha d'utilitzar en els actes i reunions col·lectius dels òrgans o institucions escolars.

-S'indicarà a les persones que tenen dificultats de comprensió de la llengua catalana que una vegada acabat l'acte o reunió, se'ls explicarà el contingut exposat en la llengua castellana.

-Per ajudar a la comprensió de la informació en llengua catalana, si és el cas, es pot entregar a les persones que plantegin dificultats de comprensió una síntesi escrita dels continguts en llengua catalana (el text escrit facilita la comprensió), o bé, en els casos en què es sol·liciti, en llengua castellana.

-A les reunions individuals, el criteri establert al punt 3.1 del Pla de Normalització Lingüística és el següent: "Per tal d'oferir un bon model lingüístic, quan un adult es dirigeixi a una altra persona ho farà sempre en català, encara que la llengua de l'altra no sigui la catalana, a no ser que aquesta situació impedeixi la comunicació"